

Protokół

z działalności komisji w postępowaniu habilitacyjnym dr Heleny Krasowskiej

W celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Heleny Krasowskiej, wszczętego 29 sierpnia 2012 r., w dziedzinie *nauk humanistycznych*, w dyscyplinie *językoznawstwo*, 6 listopada 2012 r. – zgodnie z art. 18a ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005 r., nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2011 r., nr 84, poz. 455 – dalej: Ustawy) – Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów powołała komisję habilitacyjną w składzie:

1. przewodniczący komisji: prof. dr hab. Stanisław Gajda (Uniwersytet Opolski),
2. sekretarz komisji: dr hab. Wanda Szulowska (Instytut Sławistyki PAN w Warszawie),
- 3.-5. recenzenci: prof. dr hab. Halina Karaś (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Roman Laskowski (Instytut Języka Polskiego PAN w Krakowie), dr hab. Anna Zielińska (Instytut Sławistyki PAN w Warszawie),
- 6.-7. członkowie komisji: prof. dr hab. Stanisław Dubisz (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Iwona Kabzińska-Stawarz (Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie).

Habilitantka przekazała wszystkim członkom komisji pakiet prac stanowiących podstawę oceny Jej dorobku naukowego po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa. Stopień ten uzyskała w 2004 r. na podstawie rozprawy doktorskiej *Język polskich górali na Bukowinie*. Promotorem był prof. dr hab. Zbigniew Greń. Monografią wskazaną jako „osiągnięcie naukowe” w myśl art.16 ust. 2 pkt. 1 i 2 Ustawy jest *Mniejszość polska na południowo-wschodniej Ukrainie*, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, Warszawa 2012, ss. 435.

Ponadto w dorobku naukowym dr Heleny Krasowskiej znajdują się:

- 1 autorska monografia naukowa: *Górale polscy na Bukowinie Karpackiej. Studium socjolingwistyczne i leksykalne*, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, Warszawa 2006, ss. 331;
- 1 autorska monografia popularno-naukowa: *Bukowina. Żywa historia kościoła*, Towarzystwo Słowaków w Polsce, Kraków, 2006, ss. 212 (s. 7-99 wydanie w języku polskim, s. 103-212 – tłumaczenie na język ukraiński);
- 3 współautorskie monografie naukowe: Л. І. Антошкіна, Г. М. Красовська, П. І. Сигеда, О. М. Сухомлинов, *Соціолінгвістика. Навчальний посібник*, Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy, Berdiański Uniwersytet Zarządzania i Biznesu, Донецьк, 2007, ss. 354; Z.

Greń, H. Krasowska, *Słownik górali polskich na Bukowinie*, Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy, Warszawa, 2008, ss. 255; Л. Антошкіна, О. Гадинко, Г. Красовська, П. Сигеда, О. Сухомлинов, *Особливості Буковинського пограниччя: історія культурного полілогу*, Міністерство Освіти і Науки України, Бердیا́нський Університет Зарządzання і Бізнесу, Донецьк, 2010, ss. 237;

1 współautorska pozycja źródłowa: A. Bonusiak, E. Czop, H. Krasowska, L. A. Suchomłynow, *Polacy Berdiańska: dokumenty, fakty, komentarze*, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile, Piła, 2011, ss. 371;

1 współautorska monografia popularno-naukowa: H. Krasowska, W. Jakimowicz, *Буковина. Благодійна організація святого Вікентія де Поля*, Towarzystwo Słowaków w Polsce, Kraków-Warszawa-Storożyniec, 2009, ss. 112;

14 (w tym 1 współautorski) artykułów w czasopismach z listy ERJH i MNiSW, 41 artykułów naukowych w tomach wydawanych w Polsce, na Ukrainie oraz w Rumunii;

2 tomy naukowe pod wspólną z innymi redakcją naukową;

1 album popularno-naukowy pod wspólną z innymi redakcją;

24 artykuły popularno-naukowe w czasopismach i tomach oraz na stronach internetowych polskich i zagranicznych.

Habilitationka wygłosiła 36 referatów na konferencjach naukowych, w tym 18 na zagranicznych. W latach 2009-2012 kierowała grantem naukowym (MNiSW, potem NCN) pt.: *Mniejszość polska na Ukrainie południowo-wschodniej. Studium socjolingwistyczne i tożsamościowe*. Uczestniczyła także w dwóch projektach realizowanych we współpracy z naukowcami z Ukrainy, finansowanymi przez Berdiański Uniwersytet Zarządzania i Biznesu na Ukrainie. W jednym *Specyfika bukowińskiego pogranicza: historia kulturowego polilogu* była kierownikiem całości projektu, w drugim *Podręcznik z socjolingwistyki – koordynatorem strony polskiej*.

Jest koordynatorem dwóch projektów realizowanych przez Instytut Slawistyki PAN we współpracy z placówkami zagranicznymi: *Polacy i Rumuni: Stereotypy – mity czy rzeczywistość*, w ramach porozumienia o współpracy naukowej między Polską Akademią Nauk i Akademią Nauk Rumunii oraz *Zachowanie narodowej tożsamości w kontekście międzykulturowego dialogu: doświadczenia polskie i ukraińskie*, w ramach porozumienia o współpracy naukowej między Polską Akademią Nauk i Narodową Akademią Nauk Ukrainy. Brała udział przy organizacji 7 konferencji naukowych w Polsce i na Ukrainie.

Jest członkiem kilku organizacji i towarzystw naukowych, m.in.: Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Światowej Rady Badań nad

Polonią, wiceprezesem Zarządu Fundacji Sławistycznej oraz członkiem honorowym Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego „Odrodzenie” w Berdiańsku (Ukraina).

Ma również doświadczenia dydaktyczne: prowadziła wykłady w Studium Doktoranckim Instytutu Sławistyki PAN oraz w Berdiańskim Instytucie Przedsiębiorczości.

Za swą działalność była wyróżniana dyplomami i nagrodami. Wśród nich najważniejszą jest odznaka honorowa *Zasłużony dla Kultury Polskiej* nadana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2012 r. W lutym 2013 r. Jej monografia, będąca podstawą postępowania habilitacyjnego: *Mniejszość polska na południowo-wschodniej Ukrainie*, została wyróżniona Nagrodą Przeglądu Wschodniego 2012.

Po zapoznaniu się z wyżej przedstawionym dorobkiem naukowym dr Heleny Krasowskiej recenzenci przygotowali opinie. Wszystkie trzy były pozytywne. Wszyscy recenzenci zwracali uwagę na ogromny dorobek Habilitantki, podkreślali Jej wielkie zaangażowanie w prowadzonych badaniach zarówno na polu naukowym, jak i szeroko rozumianej działalności popularno-naukowej, Jej predyspozycje językowe dla prowadzenia tego typu badań, które wymagają kontaktu z ludźmi posługującymi się na co dzień wieloma językami.

Dr hab. Anna Zielińska, prof. IS PAN – po omówieniu dorobku Habilitantki zarówno naukowego, popularno-naukowego, jak i organizacyjnego – ze szczególnym naciskiem zwróciła uwagę na teren i charakter przeprowadzonych badań. Pokreśliła, że Habilitantka jako pierwsza podjęła się badania rozproszonych skupisk Polaków na terenach południowo-wschodniej Ukrainy, dodatkowo w terenie zurbanizowanym, co wymagało zastosowania nieco innych metod badawczych niż te stosowane w badaniach socjolingwistycznych wykorzystywanych przez dialektologów i socjolingwistów dotychczas. Oceniała układ monografii wskazanej jako *osiągnięcie naukowe* (w myśl Ustawy) za bardzo funkcjonalny i przejrzysty, zwróciła uwagę na uzupełniający książkę *Aneks* zawierający różnorodne dokumenty, o których mowa w innych rozdziałach monografii, na układ poszczególnych rozdziałów, z których każdy sam w sobie ma wartość odrębnego tekstu naukowego. Jako rzecz bardzo cenną Recenzentka wymienia wywody Habilitantki dotyczące języka i jego roli nie tylko jako czynnika (o różnej wartości) świadomości etnicznej oraz korygujące dotychczasowe poglądy wielu badaczy skupisk polonijnych związane z funkcją polskiego jako języka religii.

Profesor Anna Zielińska podkreśla w swej recenzji zaangażowanie dr Heleny Krasowskiej w szeroko rozumianą działalność popularyzującą, która m.in. kontynuuje organizację rozpoczętego przez Kazimierza Feleszkę *Międzynarodowego Festiwalu*

Folklorystycznego „Bukowińskie Spotkania” w Jastrowiu koło Piły, łatwość nawiązywania kontaktów z ośrodkami i grupami badawczymi z zagranicą, szerokie propagowanie informacji o polskiej slawistyce i jej przedstawicielach.

Na zakończenie wnioskuje o nadanie dr Helenie Krasowskiej stopnia doktora habilitowanego „za znaczny wkład w rozwój językoznawstwa”.

W swojej recenzji prof. dr hab. Halina Karaś zauważa „niezwykle intensywną dynamikę rozwoju naukowego dr Heleny Krasowskiej po doktoracie”, podkreśla „rzetelność, skrupulatność i pracowitość” Habilitantki, jak również Jej „świetną znajomość kilku języków i realiów Ukrainy i Rumunii oraz sytuacji mniejszości polskiej” na terenach tych właśnie krajów. Oceniając pozytywnie książkę *Mniejszość polska na południowo-wschodniej Ukrainie*, pisząc zarówno o zaletach metodologicznych, jak i ogromie pracy, jaki Autorka włożyła w zebranie i opracowanie przedstawionego w niej materiału, jako jedyna z recenzentów wspomniała o pewnym niedosycie, jaki czytelnik może odczuć na skutek tego, że zabrakło tu pogłębionej analizy językowej, m.in. syntetycznego przedstawienia tego materiału. „[...] mimo wskazanych niedostatków [monografia –W.S.] z pewnością zasługuje na uznanie, na ocenę pozytywną ze względu na podkreślane walory dokumentacyjne, unikatowy materiał, wszechstronność ujęcia, wieloaspektowość badań [...]”.

W ocenie dorobku Recenzentka zwraca uwagę na dwa główne kierunki zainteresowań badawczych Habilitantki, tj. opis polszczyzny w ukraińskiej i rumuńskiej części Bukowiny oraz sytuacji mniejszości polskiej na Ukrainie południowo-wschodniej. Poza tym pisze o Jej dorobku na polu dydaktyki, zasługach organizacyjnych, a także podkreśla jej zaangażowanie w propagowaniu nauki. W konkluzji pisze „Stwierdzam, że dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr Heleny Krasowskiej spełnia kryteria stawiane ustawowo w procesie postępowania habilitacyjnego, dlatego popieram wniosek o nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa”.

Recenzja prof. dr. hab. Romana Laskowskiego jest również bardzo pozytywna. Stwierdził, że „Przedstawiona do oceny jako rozprawa habilitacyjna obszerna monografia *Mniejszość polska na południowo-wschodniej Ukrainie* [...] jest jedną z najlepszych rozpraw habilitacyjnych, jakie miałem możliwość recenzować”. Podkreśla wagę zebranego przez Habilitantkę materiału, który posłużył do nowatorskiego ukazania sytuacji „polskiej diaspory” na Zaporozżu i w Donieckiem. Szczególnie zwraca uwagę na rozdział poświęcony problemowi tożsamości narodowej, podkreśla również istotę przedstawienia narracji poszczególnych przedstawicieli, w których odzwierciedlają się różnorodne losy Polaków na omawianych terytoriach.

Zwraca też uwagę na wcześniejsze prace Habilitantki dotyczące badań nad potomkami Polaków na Bukowinie oraz kręgów badawczych, jakie wynikają z faktu współistnienia na tym terenie grup różnych etnicznie, językowo i wyznaniowo. Wymienia również zasługi na polu organizacyjnym i popularyzatorskim oraz zwraca uwagę na Jej działalność poetycko-przekładową. Na zakończenie stwierdza: „Poważny i wartościowy dorobek naukowy dr Heleny Krasowskiej nie pozostawia wątpliwości, że winna być dopuszczona do dalszych kroków procedury nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych. Taki wniosek niniejszym stawiam.” Jednocześnie prof. R. Laskowski zwraca się do Rady Naukowej Instytutu Sławistyki o wystąpienie o nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla dr Heleny Krasowskiej.

Również opinie pozostałych członków komisji wyrażają się bardzo pochlebnie o dorobku i dokonaniach naukowych Habilitantki. Wszyscy zwracają uwagę na liczbę przedstawionych do oceny prac i wartość, jaką dla rozwoju badań socjolingwistycznych i dialektologicznych mają badania przez Nią prowadzone. Profesor dr hab. Iwona Kabzińska-Stawarz na zakończenie swojej opinii wnioskuje o przedstawienie monografii *Mniejszość polska na południowo-wschodniej Ukrainie* do nagrody Prezesa Rady Ministrów za wysoko ocenione osiągnięcie, będące podstawą nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego (Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 września 2011 r.).

20 marca 2013 r. odbyło się posiedzenie komisji kwalifikacyjnej, podczas którego podjęto Uchwałę w sprawie nadania dr Helenie Krasowskiej stopnia doktora habilitowanego w zakresie nauk humanistycznych w dziedzinie językoznawstwa.

prof. dr hab. Stanisław Gajda

dr hab. Wanda Szulowska

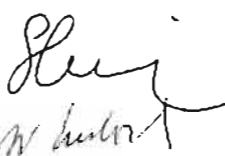

prof. dr hab. Halina Karaś

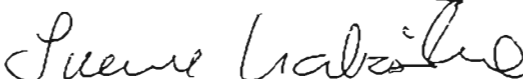
prof. dr hab. Roman Laskowski

dr hab. Anna Zielińska

prof. dr hab. Stanisław Dubisz

prof. dr hab. Iwona Kabzińska-Stawarz

Warszawa, 20 marca 2013 r.